

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж1 2218/24
6.6.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Ане Поповић, председника већа, Марине Кларић Живковић и Александра Ивановића, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА, из ..., чији је пуномоћник Вања Дозет, адвокат из Београда, ул. Савска бр. 33, против тужене Републике Србије-Војна пошта ..., чији је законски заступник Војно правобранилаштво, Београд, ул. Тимочка бр. 15, ради испалте, одлучујући о жалби тужене изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П1 бр. 587/22 од 30.1.2024. године, у седници већа одржаној дана 6.6.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П1 бр. 587/22 од 30.1.2024. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви тужиоца и тужене за накнаду трошкова насталих у другостепеном поступку, као неосновани.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 бр. 587/22 од 30.1.2024. године, ставом првим изреке одбијен је приговор апсолутне ненадлежности Првог основног суда у Београду за поступање у овом поступку. Ставом другим изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезана је тужена да на име накнаде износа увећане зараде за прековремени рад тужиоцу исплати износе са припадајућом затезном каматом на појединачне месечне износе од доспелости до исплате, као у садржини тог става. Ставом трећим изреке обавезана је тужена да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 174.763,00 динара, са затезном каматом од дана извршности до исплате.

Против ове пресуде жалбу је благовремено изјавила тужена, због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужилац је дао одговор на жалбу тужене.

Испитујући правилност и законитост ожалбене пресуде у границама овлашћења прописаних одредбом члана 386 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, бр.72/11...18/20), Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба тужене неоснована.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка прописане одредбом члана 374 став 2 тачка 1-3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, на које другостепени суд пази по службеној дужности као ни друге битне повреде одредаба парничног поступка које би биле од утицаја на законитост и правилност ожалбене пресуде.

Према чињеничном стању утврђеном у првостепеном поступку, тужилац је у радном односу код тужене као професионални војник–разводник на радном месту возача. У периоду од 26.10.2017. године до 31.12.2019. године остварио је прековремене сате рада код тужене. Решењем надлежног органа тужене од 8.2.2021. године одбијен је захтев тужиоца у делу који се односи на обрачун прековременог рада оствареног у периоду од 1.6.2017. године до 26.10.2017. године из разлога наступања застарелости потраживања. Истим решењем је утврђено да је тужилац остварио следећи број неискоришћених сати и то: 42 сата прековременог рада у периоду од 24.10.2017. године до 31.12.2017. године, 127 сати прековременог рада у периоду од 1.1.2018. године до 31.12.2018. године и 335 сати прековременог рада у периоду од 1.1.2019. године до 31.12.2019. године. Тужилац је поднео захтев за исплату прековременог рада дана 12.04.2021. године. Наведени прековремени рад му није исплаћен, нити је користио слободне дане као прерасподелу. Вансудским поравнањем закљученим између овде парничних странака одређена је исплата накнаде за утврђени број прековремених сати професионалног припадника ВС остварених у периоду од 1.1.2020. до 19.7.2021. године (за које није користио слободне дане, нити му је исплаћен додатак за прековремени рад за 537 прековремених сати). Тужена је у периоду од 6.5.2019. године до 25.2.2020. године донела више решења којим је тужиоцу признато право на исплату додатка на плату за сваки сат прековременог рада у износу од 26% вредности радног сата плате и то: за месец децембар 2017. године, за период од фебруара закључно са августом 2018. године, за месец новембар 2018. године, за период од јануара 2019. године закључно са августом 2019. године, те за месеце новембар и децембар 2019. године. Стални судски вештак економско-финансијске струке Милош Милетић је утврдио из прегледа прековременог рада тужене ВП ... за период од 26.10.2017. године до 31.12.2019. године да је тужилац остварио укупно 48 сати прековременог рада које није искористио нити су му исплаћени и да му припада увећана нето зарада за прековремени рад у укупном износу од 138.122,49 динара.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је оценио да је тужбени захтев тужиоца основан са позивом на одредбе чланова 85 и 98 Закона о војсци Србије, члана 34 Правилника о платама и другим новчаним примањима

професионалних припадника Војске Србије и Правилника о изменама и допунама Правилника о платама професионалних припадника Војске Србије, закључујући да тужена током поступка није доказала да је тужиоцу омогућила коришћење слободних дана. Такође, првостепени суд је оценио да је неоснован приговор застарелости истакнут од стране тужене јер је тужена доношењем решења од 26.10.2020. године признала своју обавезу да тужиоцу обезбеди прерасподелу радног времена и коришћење слободних сати. Тим решењем тужена се у смислу члана 366 став 2 Закона о облигационим односима одрекла застарелости, те као је тужиочево потраживање утврђено решењем надлежног управног органа оно у складу са одредбом члана 379 став 1 Закона о облигационим односима застарева за 10 година (без обзира што је Законом о раду предвиђен краћи рок застарелости).

Супротно наводима жалбе тужене првостепени суд је на потпуно и правилно утврђено чињенично стање правилно применио материјално право.

Одредбом члана 85 став 1 Закона о војсци Србије (“Службени гласник РС”, бр.116/07 и 101/10) прописано је да за часове рада дужег од пуног радног времена професионалног војног лица увећава се плата. Одредбом члана 98 став 1 и 2 истог закона прописано је да је професионално лице дужно да ради дуже од пуног радног времена када потребе службе то захтевају као и да прековремени рад не може да траје дуже од 8 часова недељно нити дуже од 24 часа дневно. Такође, одредбом члана 23 став 1 тачка 3 Уредбе о накнадама и другим примањима запослених у државним органима изабраних, односно постављених лица прописано је да се додатак на плату исплаћује за дежурство и други рад дужи од пуног радног времена које је одређено прописима у износу од 26% од основице с размерно времену проведеном на раду.

Одредбом члана 34 став 1 Правилника о платама професионалних војних припадника Војске Србије (“Службени војни лист” бр.28/11, 31/15) прописано је да професионалном припаднику Војске Србије за сваки сат који по налогу надлежног старешине ради дуже од пуног радног времена (прековремени рад) припада сат и по слободно, да се прековремени рад тромесечно обрачунава за слободне сате које мора искористити најкасније у року од 6 месеци од протекла тромесечје у коме их је остварио. Ставом 3 истог члана прописано је да се изузетно професионалном припаднику војске који не може искористити слободне сате због тога што природа послова радног места чешће захтева обим прековремени рад може да се исплати додатак на сваки сат прековременог рада који износи 26% вредности радног сата плате, уз претходно прибављену сагласност помоћника министра одбране за људске ресурсе.

Правилником о платама професионалних припадника Војске Србије (“Службени лист”, бр.10/17) прописано је чланом 35 да професионалном припаднику Војске Србије за сваки сат који по писменом налогу надлежног старешине ради дуже од пуног радног времена припада сати по слободно, а прековремени рад се тромесечно прерачунава у слободне сате које професионални припадник Војске Србије мора да искористи најкасније у року од 6 месеци од претекла тромесечја у коме их је остварио. Чланом 32 је приписано да професионалном припаднику Војске Србије припада додатак на плату за рад од 22 сата до 6 сати наредног дана за сваки сат рада ноћу од 26% од вредности радног сата плате, а чланом 33 да професионалном припаднику Војске Србије припада додатак на плату за рад на дан празника који није радни дан за сваки сат рада 110%

вредности радног сата плате.

Имајући у виду утврђено чињенично стања и цитиране одредбе закона, супротно наводима жалбе тужене, правилно је првостепени суд закључио да тужиоцу припада накнада увећане зараде за прековремени рад у утуженом периоду, имајући у виду налаз вештака од 5.5.2023. године. Постојање правноснажног решења којим су тужиоцу признати слободни сати по основу прековременог рада су без значаја код чињенице да тужена није поступила по наведеном решењу због смањеног броја возача, имајући у виду исказ тужиоца саслушаног у својству странке, због чега тужилац није био у могућности да искористи признате слободне сате, а према плану коришћења зарађених дана, због чега је штета коју је тужилац претрпео за неисплаћени прековремени рад последица незаконитог и неправилног рада органа туженог у вршењу својих функција из чега произилази одговорност тужене за штету коју тужилац трпи у складу са чланом 172 Закона о облигационим односима.

Правилно жалба истиче да се првостепени суд одлучујући о приговору застарелости погрешно позвао на одредбу члана 379 став 1 Закона о облигационим односима јер је у конкретном случају реч је о имовинско-правном захтеву, те по мишљењу овог суда за подношење тужбе није предвиђен рок из напред наведене одредбе Закона о облигационим односима већ се примењује одредба из члана 196 Закона о раду којим је прописан трогодишњи рок за подношење тужбе од дана настанка обавезе. Дакле, обавеза тужене је призната доношењем решења од 26.10.2020 године, а тужба у овој правној ствари је поднета дана 8.3.2022. године те није протекао рок за подношење тужбе, у ком смислу је правилна одлука првостепеног суда и у овом делу.

Неосновани су наводи жалбе тужене да је првостепени суд донео одлуку за коју није надлежан и да је тужилац правну заштиту могао да оствари у управном поступку, имајући у виду да се у конкретном случају не ради о праву за које је предвиђена интерна заштита код тужене већ се ради о исплати плате која тужиоцу припада према наведеним одредбама закона и подзаконских аката који се непосредно примењују због чега тужилац није имао обавезу да се претходно обраћа туженој са захтевом за исплату разлике плате нити да своје право остварује у управном поступку. Са тим у вези, правилна је и одлука првостепеног суда садржана у ставу првом изреке којом је одбијен приговор апсолутне ненадлежности Првог основног суда у Београду за поступање у овом поступку јер је донета правилном применом одредбе члана 22 став 3 Закона о уређењу судова и члана 1 ЗПП-а.

Потврђена је одлука и у делу за затезну камату као споредно потраживање у ком делу је правилно примењена одредба члана 277 Закона о облигационим односима.

Такође, правилна је и одлука о трошковима парничног поступка садржана у ставу трећем изреке имајући у виду да је иста донета правилном применом одредби чланова 153 и 154 ЗПП, сразмерно успеху странака у спору, како у делу за главни дуг тако и делу за затезну камату као споредно потраживање (од дана извршности пресуде) у ком делу је правилно примењена одредба члана 277 Закона о облигационим односима.

Имајући у виду да тужена није успела у поступку по жалби овај суд као другостепени је захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка одбио као неоснован.

Према правном становишту овог суда, састав одговора на жалбу којима се понављају наводи изнети у првостепеном поступку не представља потребне парничне радње за вођење другостепеног поступка, због чега је одбијен захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка по жалби.

На основу изложеног, применом одредби члана 390 и 165 став 1 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС” бр. 72/11...18/20), одлучено је као у изреци пресуде.

**Председник већа – судија
Ана Поповић с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић**